

Halachos Related to Matzah Baking

ויקרא פרק ח

(לא) ויאמר משה אל־אהרן ואל־בניו בשלו את־הבשר פתח אהל מועד ושם תאכלו אתו ואת־הלחם אשר בסל המלאים כאשר צויתִי לאמר אהרן ובניו יאכלהו: (לב) והנותר בבשר ובלחם באש תשרפו: (לג) {מפטיר} ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום מלאת ימי מלאיכם כי שבעת ימים ימלא את־ידכם: (לד) כאשר עשה ביום הזה צוה ד' לעשת לכפר עליכם: (לה) ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים ושמרתם את־משמרת ד' ולא תמותו כי־כן צויתִי: (לו) ויעש אהרן ובניו את כל־הדברים אשר־צוה ד' ביד־משה:

נצי"ב שם

ושמרתם את משמרת ה' – כבר ביארנו בס' בראשית כ"ו ה' דהכתוב קורא לימוד תורה שבע"פ בעיון משמרת באשר הוא משמרת שקבע הקב"ה בעולם. והזהיר כאן דבשעה זו יעסקו בתורה לדעת איך לעשות עבודתם. ולא יהיה אח"כ שגגת תלמוד העולה זדון. וזהו פי' ולא תמותו – שלא תתחייבו חובת מיתה ב"ש בעבודת המזבח בלי שום לב.

שולחן ערוך אורח חיים תכ"ט

(א) שאולין בהלכות פסח קדם לפסח שלשים יום.

להגה: ומנהג לקנות חטים לחלקן לעניים לצרקה פסח. וכל מי שצד בעיר י"ב חדש צריך לתן לזה (אור זרוע).

משנה ברורה שם

(ב) שלשים יום – ומתחילין מיום הפורים עצמו. ועכשיו נוהגין לדרוש בשבת הגדול [כשאר ע"פ חל בו דאז צריך להקדים בשבת הקודם] ובשבת שובה [והעיקר להורות לעם דרכי ה' ללמד המעשה אשר יעשו] דהיינו דיני הגעלה וביעור חמץ ואפיית המצה ושאר הלכות פסח

מסכת פסחים מ. - מ:

הדר אמר רבא מצוה ללתות שנתמר {שמות י"ב:י"ז} "ושמרתם את המצות" אי לא דבעי לתינה שימור למאי אי שימור דלישה שימור דלישה לאו שימור הוא.

דאמר רב הונא בצקות של גוים אדם ממלא פריסו מהן ובלבד שיאכל כזית מצה באחרונה באחרונה אין בראשונה לא.

מאי טעמא? משום דלא עבד בהו שימור, ולעביד ליה שימור מאפייה ואילה, אלא לאו שמע מינה שימור מעיקרא בעינן.

וממאי דילמא שאני התם דבעידנא דנחית לשימור לא עבד לה שימור אבל היכא דבעידנא דנחית לשימור עביד לה שימור הכי נמי דשימור דלישה הוי שימור.

ואפילו הכי לא הדר ביה רבא דאמר להו להנהו דמהפכי כיפי כי מהפכיתו הפיכו לשום מצוה אלמא קסבר שימור מעיקרא מתחלתו ועד סופו בעינן.

מר בריה דרבינא מנקטא ליה אימיה בארבי.

רש"י שם

שיאכל כזית מצה באחרונה – דבהא לא נפיק ידי חובת מצה משום דלא הוי לה שימור לשם מצה ואף על פי שאנו רואין שאין כאן חימוץ ומיהו למצה של מצוה שימור לשמה בעינן. מנקטא לה אימיה – חיטין מתחלת קציר לצורך הפסח ועבדא להו שימור מעיקרא. בארבי – מלא עריבה או עריבות הרבה ומצניעתן לבדם לצורך הפסח.

מסכת פסחים ל"ה.

מתניתין: אלו דברים שאדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח בחטים בשעורים בכוסמין ובשיפון ובשיבולת שועל ויוצאין בדמאי ובמעשר ראשון שנטלה תרומתו ובמעשר שני והקדש שנטפו והכהנים בחלה ובתרומה.

אבל לא בטבל ולא במעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ולא במעשר שני והקדש שלא נפדו חלות התודה ורקיקי נזיר עשאן לעצמו אין יוצא בהן עשאן למכור בשוק יוצאין בהן.

מסכת פסחים ל"ח. - לת:

חלת תודה ורקיקי נזיר וכו'. מנה"מ אמר רבה דאמר קרא {שמות י"ב:ז} ושמתם את המצות מצה המשתמרת לשם מצה יצתה זו שאין משתמרת לשם מצה אלא לשום זבח.

רש"י שם

ושמרתם את המצות עביד לה שמירה לשם מצה – כל שימור שאתה משמרה שלא תחמיץ התכוון לשם מצה של מצוה.

יצאת כו' – דלאו לשם מצה של מצות פסח עביד לה אלא לשם מצה של זבח.

רמב"ם חמץ ומצה ו:ט

(ט) חלות תודה ורקיקי נזיר שעשה אותן לעצמו, אין יוצאין בהן, שנאמר "ושמרתם את המצות" (שמות י"ב:ז), מצה המשתמרת לענין מצה בלבד היא שיוצאין בה, אבל זו משתמרת לענין הזבח. ואם עשיין למכור בשוק, הרי זה יוצא בה ידי חובתו, שהעושה למכור בשוק בדעתו שאם לא יימכרו יאכל אותן, ונמצא בשעת עשייתן שמרן לשם מצה:

רמב"ם חמץ ומצה ה:ט

(ט) משום שנאמר "ושמרתם את המצות" (שמות י"ב:ז), כלומר היזהרו במצה ושמרו אותה מכל צד חימוץ: לפיכך אמרו חכמים, צריך אדם להיזהר בדגן שאוכל ממנו בפסח כדי שלא יבוא עליו מים אחר שנקצר, עד שלא יהיה בו שם חימוץ.

מגיד משנה שם

משום שנאמר (בתורה) ושמרתם את המצות וכו' – שם (דף מ'). אמר להו רבא להנהו דמהפכי כיפי כי מהפכיתו הפיכו לשם מצה פירש רש"י כיפי עמרים, עכ"ל. ולא נזכר בהלכות ולא בדברי רבינו שום חלוק בין המצה של לילה הראשון למצה שאדם אוכל בשאר ימי הפסח אלא שבסוף ערבי פסחים כתב הרב אלפסי ז"ל היכא דלית ליה כולה סעודתא ממצה דמינטרא אלא כזית בלחוד דמנטר הוא דאית ליה אכיל ברישא. וכן כתב רבינו ספ"ח מי שאין לו מצה משומרת אלא כזית כו'. הורו ז"ל שהשמור אינו מעכב ולתחלה ראוי לעשותו בכל הדגן אלא שאינו מעכב אלא בלילה הראשון שהוא חובה לאכול מצה

המשומרת וזה הכרח לפרש בדבריהם וכן משמע הסוגיא שם בכל שעה, ואע"פ שקשה לי למה לא כתבו הא דבצקות של נכרים אדם ממלא כרסו מהם ובלבד שיאכל כזית מצה באחרונה וכוונתם צריכה לי עיון. והמנהג הפשוט ידוע שמשמרין המצה מעת קצירה למצה של מצוה ושאר הימים אוכלין מפת שמשמרין אותו מחמוץ משעת לישה והרבה מפרשים כתבו שמצוה מן המובחר והדור הוא זה [אף] דקיי"ל דסגי בשמור דקודם לישה לקנות חטים ולשמרם לפסח. ודע שמצה של מצוה אם לשה עכו"ם או חרש שוטה לקטן אפילו אחרים עומדים על גביהם לא יצא וכך העלה הרשב"א ז"ל:

חידושי ר' חיים הלוי הלכות חמץ ומצה פרק ו

והנראה לומר בזה, דהנה בעיקר הדין דמשומרת לשם מצה תרי דיני יש בזה, חדא עצם מעשה השימור שצריך לשמרה מחימוץ, שזהו עיקר מצות שימור, ועוד יש בה דין בהחפצא שיחול בה שם משומרת לשם מצה, וכדאיתא בפסחים דף ל"ח [ע"ב] יכול יצא ידי חובתו בחלות תודה ורקיקי נזיר ת"ל ושמרתם את המצות מצה המשתמרת לשם מצה יצתה זו שאינה משתמרת לשם מצה אלא לשום זבח, הרי דאף דיש כאן מעשה שימור גמור שיוכל להועיל גם לענין מצה, אבל מ"מ כיון דמשתמרת לשם דבר אחר אינה בכלל משומרת לשם מצה, ובעל כרחך דהוי דין בהחפצא שיחול בה שם משומרת לשם מצה, וע"כ כל שנעשה לשם דבר אחר לא חלה בה שם משומרת לשם מצה.

שולחן ערוך אורח חיים ת"ס

(א) אין לשין מצת מצוה ולא אופין אותה על ידי אינו יהודי, ולא על ידי חרש שוטה וקטן.
 (ב) הרא"ש ה"ה משתדל במצת מצוה ועומד על עשייתה ומזרז העוסקים בהם ומסייע בעריכתו, וכן ראוי לכל אדם לעשות להטפל הוא בעצמו במצוה.

משנה ברורה שם

(ב) מצת מצוה – משא"כ בשאר מצות א"צ שימור לשם מצוה רק שיזהר שלא יהיה בהן חשש חימוץ ומותר לעשות על ידיהן אם משגיח עליהן אך ישראל קדושים הן ונהגו לעשות שימור לשם מצה בכל המצות כדאיתא בסימן תע"ז כ"כ האחרונים ועיין מה שכתבנו לקמיה:
 (ה) הרא"ש וכו' – דמצוה בו יותר מבשלוחו:
 (ו) במצת מצוה – ומרה"ל פסק ליזהר כן לכתחלה בכל המצות וכ"כ הפר"ח דגם באפיית שאר המצות הנעשות לכל ימי הפסח היה נוהג לעמוד על גביהן כי רבה המכשלה וכ"כ בח"י בשם השב"ל שאין להאמין לנשים בענין לישה ואפיה כי כמה דברים יעלו על לב נשים שהן מותרות או שמא שוכחות ועושות דבר שלא כהוגן ואינן יודעות שכר מצוה והפסד עבירה לכן רוב הת"ח והרבנים עומדים על רקידתה ועל לישתה ועל אפייתה:
 (ז) בעצמו – ויטריח עצמו במצת מצוה עד שיתחמם ויזיע וזה תיקון גדול לעון החמור [האר"י ז"ל]:

שולחן ערוך אורח חיים תנ"ג:

החטים שעושים בהם מצת מצוה טוב לשמרן שלא יפלו עליהם מים משעת קצירה, ולפחות משעת טחינה. ובשעת הדחק מתר לקח קמח מן השוק.

משנה ברורה שם

(כא) שעושין בהם מצת מצוה – ר"ל המצות שאוכלין בשתי הלילות הראשונות לקיים בהן מצות בערב תאכלו מצות הם צריכין שמירה יתירה ולא די לנו במה שאין לנו ריעותא של חשש חימוץ אלא שצריך שימור יתירה לשם מצות מצה דכתיב "ושמרתם את המצות" והיינו שצריך שישמור לשם מצה:

(כב) משעת קצירה – ר"ל שישמור מעת ההיא והלאה שלא יפול עליהן מים לשם מצת מצוה אבל קודם קצירה שעדיין היו מחוברים אין לחוש אפילו שידעין שירד עליהן גשמים. ועיין לקמן סימן תס"ז ס"ה דאפילו מחובר אם נתייבשו לגמרי ואין צריך עוד לקרקע מקבל חימוץ אם ירדו עליהן גשמים וע"כ המנהג לקצור דגן של שמורה בעודן לחין קצת:

(כג) משעת טחינה – לפי שאז מקרבין אותן אל המים וצריך שמירה:

(כד) מותר ליקח וכו' – דסמכין אהני פוסקים דסבירא ליה דעיקר שמירה הוא מלישה ואילך וקודם לישה לא בעינן שישמור להדיא אלא אפילו בסתמא נמי לא מחזקינן איסורא

ביאור הלכה שם

טוב לשמור וכו' משעת קצירה – ודעת הפר"ח להכריע דשימור משעת קצירה מדינא הוא ולעיכובא ואפילו בדיעבד וכדבריו נמצא בכמה ראשונים דשימור הוא משעת קצירה, ואף דאם לא ימצא מצה ששמור מעת הקצירה לשם מצה בודאי נוכל לסמוך על דעת השו"ע ולברך ברכת אכילת מצה מ"מ לכתחלה בודאי נכון להחמיר למצה של מצוה ליקח דוקא מצה שמורה מעת הקצירה ובשם הגר"א הביאו ג"כ שהחמיר מאוד שלא לאכול רק מה ששמור משעת קצירה והוא היה נזהר בזה כל ימי הפסח ומטעם שמא ירד עליהם מים במחובר לאחר שנתייבש התבואה:

ולפחות משעת טחינה – ואם מותר לשלוח קמח שמורה על הבאהן בלי שומר ישראל עיין בספר תוספות ירושלים שמסתפק בזה דאף דלא נחוש לאיחלופי ולירידת הגשמים מ"מ שמירה להדיא לא הוי ורחמנא אמרה ושמרתם וא"כ אפשר דאין כדאי לשלוח בלי שומר ועיין שדי חמד מערכת חמץ ומצה סימן י"א אות ו' שהאריך בענין זה:

ביאור הלכה אורח חיים ת"ס:א'

מנם בחידושי הריטב"א לפסחים מצאתי שכתב דאם לש ישראל להעיסה כיון דכל דקעביד לפסח קעביד זהו כפירש לשם מצוה ודוקא בשעת לישה דסתמא קיימא להכי אבל שימור דקצירה שאין סתם קצירה לכך צריך שיזכור לשם מצוה כדאמר רבא ובעכו"ם שאין לו חלק במצוה אפילו בשעת לישה לא עביד לשם מצוה וה"ה לענין חש"ו ע"ש. הא קמן דס"ל דבישראל גדול סתמא לשמה קאי

שולחן ערוך אורח חיים תנ"ג:ז'

(ז) קְשָׁמוּלִיכִים הַשְּׂקִים שֵׁישׁ בָּהֶם קָמַח מְרֻחָּים, אָסוּר לְהַנִּיחַם עַל גְּבִי בְּהֵמָה שְׂאִין אֲכָפָּ אוֹ עוֹר עֵב תַּחַת הַשֶּׁקֶ. {הִגָּה: וְכֵן יִזְהַר לְכַתְּחֵלָה שְׁלֹא לְהַנִּיחַ הַרְבֵּה שְׂקִין עִם קָמַח זֶה עַל זֶה, בְּמָקוֹם שְׂאֵפֶשֶׁר (מְרֻדְכֵי סוּף פְּרָק אֵלּוּ עוֹבְרִין).}

משנה ברורה שם

(לד) ע"ג בהמה – כי הקמח מתחמם מגוף הבהמה שהוא חם ועי"כ הוא ממהר להחמיץ בשעת הלישה ועוד שרגילות הבהמה להזיע תחת כובד המשא ואפשר שזיעת הבהמה מחמצת כמו מים ואם עבר והניח ע"ג בהמה אין לאסור בדיעבד ועכ"פ צריך להמתין מעל"ע עד הלישה שיתקרר הקמח וכדלקמן ס"ט: (לה) וכן יזהר וכו' – ג"כ מטעם שמתחמם הקמח וכו"ל ואם הניח צריך ג"כ להמתין מעל"ע וכו"ל:

(לו) זה על זה – וה"ה שלא ישב על השקים של קמח וכנ"ל:

Halacha Round-Up, ou.org, Rav Yitzchak Twersky

One is forbidden to own *chametz* during Pesach regardless of its location. Any *chametz* in one's possession that is not intended for consumption or to be destroyed before Pesach must be sold to a non-Jew (prior to approximately midday on *erev* Pesach at the owner's location). This applies to any edible product containing *chametz* such as bread-like products, pasta, and beer and whiskey derived from the five grains. Flour should also be sold as the wheat is tempered with water before milling. Cosmetics, lotions and inedible items such as non-chewable pills need not be sold.

מסכת פסחים מ"ב.

אמר רב יהודה אשה לא תלוש אלא במים שֶלֶנו.

דרשה רב מתנה בפפוניא למחר אייתו כולי עלמא חצבייהו ואתו לגביה ואמרו ליה הב לן מיא אמר להו אנא במיא דביתו אמרי.

רש"י שם

שלנו – בלילה מפני שבימי ניסן המעיינות חמין שעדיין ימות הגשמים הן כדאמרינן במי שהיה (לקמן צד): בימות הגשמים חמה מהלכת בשיפולו של רקיע לפיכך כל העולם צונן ומעיינות חמין הלכך מלינן בלילה ומצטננין.

דרשה רב מתנה – ובלשון הקודש היו דורשין וכסבורין השומעין שמים שלו הוא אומר. דביתו – תרגום של לנו (דביתו).

שולחן ערוך אורח חיים תנ"ה:א

(א) אין לשין אלא במים שֶלֶנו, בין שהם מי בורות ומעינות, בין שהם מי נהרות, ושואבין אותם מבעוד יום {סמוך לבין השמשות (דברי עצמו והגהות מימוני פ"ה)}, או בין השמשות. ואין לשין בהן עד שיעבר הלילה כלה.

... ונוהגין לטל מים מיחדים למצה של מצנה. ונוהגין לקח כלי חקס חדשים, ואין לשנות המנהג; אבל בשל עץ, אין להקפיד (כל בו).

משנה ברורה שם

(א) אין לשין וכו' – בין מצת מצוה בין שאר מצות:

(ב) אלא במים שלנו – היינו לינה בכלי לאחר שאיבתן והטעם כתב רש"י בגמרא שהמעיינות בימי ניסן הם חמין מפני שהחמה הולכת באותו זמן בשיפולי רקיע סמוך לארץ ומחממת המעינות ויש מפרשים מפני שבליילה החמה מהלכת למטה מהקרקע ומחממת המעינות ולפיכך אסרו חכמים להשתמש בהם לצורך לישה תיכף משיוציאן מן הארץ [דהוי להו כעין מים חמים שאסור ללוש בהם וכדלקמן סעיף ג] עד שיעמדו בכלים ויצטננו מחמימתן ושיעור עמידתן בכלים וזמן שאיבתן מן הבאר יתבאר לקמיה:

(ג) למצה של מצוה – ויאמר בשעת השאיבה לשם מצת מצוה [אחרונים]:

Matzah 101, ou.org, Rav Yaakov Horowitz

Water to be used in matzah baking must be left to stand overnight (to ensure that it is allowed to cool). This water is then referred to as "mayim shelanu" (water that has "slept").

As mayim shelanu is necessary for the preparation of each day's production, the mashgichim supervising a matzah bakery must take care that:

- the water tanks are filled immediately prior to nightfall;
- there is sufficient mayim shelanu for the next day's matzah production;
- no additional water is added to the mayim shelanu tank during the day's production.

מסכת פסחים מ"ב

דרש רבא אשה לא תלוש בחמה ולא בחמי חמה ולא במים הגרופין מן המולייר ולא תגביה ידה מן התנור עד שתגמור את כל הפת (וצריה) שני כלים אחד שמקטפת בו ואחד שמצננת בו את ידיה.

שולחן ערוך אורח חיים תנ"ט:ב

לא יניחו העסה בלא עסק ואפילו רגע אחד. וכל זמן שמתעסקים בו, אפילו כל היום אינו מחמיץ; ואם הניחו בלא עסק שיעור מיל, הוי חמיץ. ושיעור מיל הוי רביעית שעה וחלק מעשרים מן השעה. **להגה:** ניש להחמיר למהר בענין עשית המצות, כי יש לחוש שהשהיות יצטרפו לשיעור מיל, או שיהיה במקום חם שממהר להחמיץ (הגהות מימוני פ"ה ומרדכי פרק אלו עוברין).
ואחר שנתעסקו בבצק ונתחמם בידיים, אם יניחוהו בלא עסק מיד יחמיץ.

משנה ברורה שם

(יא) לא יניחו העיסה – ר"ל לאחר לישתה קודם שהתחיל לערוך אותה אע"פ שלא נתחממה עדיין במשמוש ידיים הרבה:

(יב) בלא עסק – ועסק מיקרי שלש אותה או מגלגלה בעץ וכהאי גוונא אבל לא כמו שיש נוהגין לדחוק ולבעוט העיסה בעץ במקום אחד דלא מהני זה למנוע מחימוץ בכל העיסה במקום שהעץ אינו דוחק [אחרונים]:

(יג) ואפילו רגע אחד – ואפילו אינו עוסק בדבר אחר רק בצרכי התנור גם כן אסור לכתחלה וצריך להסיק התנור ולגרוף אותה מקודם כדי שלא יהא צריך להניח המצות בלא עסק וכדמבואר לקמיה:

(יד) הוי חמיץ – אע"ג דלא ניכר ביה שום סימני חימוץ המבואר לקמיה:

(טו) הוי רביעית שעה וכו' – והוא י"ח מינוטין בס"ה. ועיין בביאור הלכה דלענין מליחה דשיעורו הוא ג"כ כדי שיעור הילוך מיל בדיעבד אין להקל אלא א"כ שהה כ"ד או כ"ג מינוט עכ"פ ולכתחלה שיעורו הוא כדי שיעור שעה ואין לשנות:

(יז) שממהר להחמיץ – כי שיעורא דמיל לא נאמר אלא בסתם בתים שאין בהם חום גדול אבל ביש בו יתרון חמימות ממהר להחמיץ בפחות משיעור זה:

(יח) מיד יחמיץ – ולפי זה צריך ליזהר מאד לאחר שערכו ורידדו המצה ומניחים אותה לפני המנקר שינקר אותה מיד וגם אחר הניקור יראו לרדותה תיכף לתנור כיון דלאחר שנתעסקו בה מחמצת מיד שמסלקין את הידים ממנו והעולם אין נזהרין בזה כ"כ ואפשר דמיד דקאמר המחר לאו דוקא אלא ר"ל

שיעור מועט ומ"מ לכתחלה בודאי יש לזיהר מלהניחה כך אפילו רגע אחד אם אפשר וכנ"ל בראש הסעיף ועיין מ"ש בביאור הלכה:

ביאור הלכה שם

ואם הניחו וכו' הוי חמץ – ואפילו אם ספק שמא שהה שיעור מיל ג"כ אסור דהוא ספק דאורייתא [פמ"ג]: הוי רביעית שעה וכו' – עיין מ"ב דיש פוסקים שחולקין על שיעור זה ולדידהו שיעור מיל הוא שלישי שעה וחלק ט"ו מן השעה (עיין מגן אברהם ופר"ח וח"י וביאור הגר"א) ויש מבעלי סברא זו (עיין ביאור הגר"א ולפי גירסתנו בגמרא ועיין בספר סדר זמנים) שחושבין שיעור מיל לחשבון כ"ב מינוטין וחצי ולכתחלה במקום שאין הפסד מרובה מששה י"ח מינוטין הוי חמץ ואסור בהנאה וכדעת השו"ע וכ"כ הגר"ז אמנם בהפסד מרובה אפשר דיש לסמוך על הני פוסקים דפליגי וכל כמה דלא שהה עכ"פ כ"ב מינוטין וחצי אין לאסור אם לא ראינו בה סימני שיאור וסידוק ועיין בספר סדר זמנים שכתב דגם לענין מליחה יש להחמיר אף דיעבד ולאסור כל זמן שלא שהה שיעור זה:

Matzah 101, ou.org, Rav Yaakov Horowitz

18-Minute Matzah/Cleanup of the Matzah Bakery

All matzah bakeries, whether producing hand or machine matzot, ensure that less than 18 minutes elapse from the time the water touches flour to the time the matzah enters the oven. (There are those who set the 18-minute standard to include the baking time as well).

After each 18-minute run, all stationary equipment must be completely cleaned or swapped out for clean ones. Accordingly, used bowls, rolling pins, and dockers that would have residual flour or dough are scrubbed or switched and tables and prep surfaces are cleaned before the clock on a new batch of dough begins to count down.

The halachic principle of eisek* (continual manipulation) allows for matzah-baking machinery that is in constant motion (rollers, cutters, conveyors, etc.) to continually produce matzah for Pesach without being stopped and cleaned every 18 minutes.

However, if the equipment is stopped without it being completely cleaned, the residual material will be rendered chametz and could adversely impact the Pesach status of the matzah.

Machine made matzot labeled as "18 Minute Matzot" specify that the entire dough processing line is shut down and cleaned prior to processing these matzot – not relying on the principle of eisek.

שולחן ערוך אורח חיים תנ"א:

(א) אין לשיין לִפְסַח עֶסֶה גְדוּלָה מְשֻׁעָר חֲלָה, שֶׁהִיא מ"ג בִּיצִים וְחֻמֶּשׁ בִּיצָה בִּינוּנִים וְהוּא עֶשְׂרוֹן, וְכֵן יִשְׁעַר אוֹתָהּ, יִמְלֵא כְּלֵי מַיִם וְיַעֲרָה הַמַּיִם מִמֶּנּוּ לְכָלִי אַחֵר, וְאַחַר כֵּן יִתֵּן בּוֹ מ"ג בִּיצִים וְיִחְזִיר בּוֹ הַמַּיִם שְׁעָרָה מִמֶּנּוּ וְהַמַּיִם שִׁינְתָּרוּ, יִתְּנֵם בְּכָלִי אַחֵר, וְהַכְּלֵי הַמְחֲזִיק אוֹתָם הוּא הַמְּדָה לְמִלְאוֹתוֹ מִקְמַח. וְהַמְּדָה מְחֻקָּה

וְלֹא גְדוּשָׁה, וְשְׁעוֹרָה מִקְמַח חֹטֵה מִצְרִית תִּקַּח דְרָהֶם מִצְרִיִּים בְּקָרוֹב.
{הגה: וְלֹא יִדְחַק הַקֶּמַח בַּמִּדָּה, דָּאֵם כֵּן לֹא יִלוּשׁ יָפֵה. נוֹטוֹב לֹאמַר בְּשַׁעֲת נְתִינַת הַקֶּמַח לַמִּדָּה, שְׁעוֹשָׁה לְשֵׁם מִצְוָה (מְהַר"ל).}

משנה ברורה שם

(א) אין לשין וכו' – לפי ששיערו חכמים שהעסק שאדם אחד מתעסק בידו בעיסה בלישה ועריכה אינו מצילה מחימוץ כשהיא גדולה ביותר מהשיעור המוזכר כאן לפי שאין הידים מספיקות להתעסק בה מכל צדדיה מתוך גדלה:

שולחן ערוך אורח חיים תנ"ח:א'

(א) נוהגים שלא ללוש מצת מצוה בערב פסח עד אחר שש שעות, שהוא זמן הקרבת קרבן פסח. וב"ד שחל להיות בשבת לשין בערב שבת אחר שש שעות.

משנה ברורה שם

ודע דמצד הדין מותר לאפות מצה בפסח אך המדקדקים נוהגים לאפות הכל קודם פסח שאם יתערב משהו חמץ בתוכם יתבטל משא"כ בפסח איסורו במשהו.

ערוך השולחן אורח חיים תס"א

וכן כשאופה במחבת בלא משקה, יזהר להסיק תחתיו תחילה, עד שיהיה מרותח היטב. ואחר כך ידביק הפת בתוכה, דאם ידבק הפת מקודם, ואחר כך ירתיחנו – יש לחוש שמא קודם שיהיה מרותח היטב תחמיץ הפת. ואפילו בדיעבד יש להחמיר, אלא אם כן אין לו פת אחר (עיין ח"י סעיף קטן ז). וכן אסור להשים מצה בתנור על הנייר. אך בדיעבד – אין לחוש, דודאי שולט בה האור דרך הנייר שהוא דק (שם).

<https://www.yeshiva.org.il/midrash/5810>